Turkish Studies
International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/33, p. 35-48
DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12690
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi
Referees/Hakemler: Doç. Dr. Serap YÜKRÜK – Doç. Dr. Ahmet Selim DOĞAN - Yrd. Doç. Dr. Mustafa KABATAŞ – Yrd. Doç. Metin BUZDUĞU

This article was checked by iThenticate.

MÜZİK DERSİNDE ÖĞRENME ÖĞRETME SÜRECİ İLE İLGİLİ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Sıtkı AKARSU[*]

ÖZET

Müzik öğretimi programında, öğretme ve öğrenme süreci içerisinde yer alan bütün değişkenlerin programın kazanımlarına yönelik hazırlanması gerekir. Bu süreçte hedef kitle olan öğrencilerin dersle ilgili düşünceleri de önemlidir. Yapılan bu çalışmada, müzik dersinde öğrenme öğretme süreci içerisinde bulunan yöntemler, teknikler, araç-gereç kullanımı, derse katılım, konuların düzeyi ve öğrenmeyi etkileyen faktörlerle ilgili olarak öğrencilerin düşünceleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Kastamonu ili merkez ortaokullarından, 23 Ağustos Ortaokulu 8. sınıfa devam eden 93 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya ait veriler toplanırken müzik dersini, öğrenme-öğretme süreci açısından değerlendirebilmek için 8. sınıf öğrencilerine yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğrencilerden elde edilen verilerin analizinde ise öncelikle elde edilen veriler çeşitli temalar(kodlar) halinde sınıflandırılmış, daha sonra analiz aşamasında betimsel içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Sonrasında elde edilen bulgular, verilerin analizi aşamasındaki belirlenen temalar(kodlar) dâhilinde, frekans yüzde tabloları şeklinde sunulduktan sonra öğrencilerin cevapları da temalara uygun olarak yazdıkları ifadeler ile birlikte tablo şeklinde verilmiştir.

Yapılan bu çalışma sonucunda genel olarak öğrencilerin müzik dersinden keyif aldıkları fakat dersin içeriğinde bulunan bazı kazanımlar, bilgiler ve etkinlikler açısından zorluk yaşadıkları tespit edilmiştir. Bunların yanında akıllı tahtanın yeterli düzeyde kullanılmadığı, ünite testlerinin değerlendirme boyutunda uygulanmadığı, öğrencilerin blok flüt eğitiminde zorlandığı belirlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlara bağlı olarak araştırma sonunda bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Öğretme, Öğrenme, Süreç, Öğrenci Görüşleri.

[*] Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi. El-mek: sitkiakarsu2003@hotmail.com

STUDENTS' VIEWS ABOUT LEARNING-TEACHING PROCESS IN MUSIC COURSE

ABSTRACT

In this study tried to be determined students' thoughts in relation to affecting learning methods, techniques, use of equipment, attendance, level of subjects and factors in process learning and teaching in music class. In the music teaching program must be prepared for the achievements of the program of all variables in teaching and learning process. In this process is important think about the lesson of target audience students.

In this study has been done case study qualitative research methods. The study group of this study consists of 93 students ongoing to the 8th in 2017-2018 school year Middle School 23 August in Kastamonu. When the data for the study is collected used interview form semi-structured prepared for 8th grade students to evaluate in terms of learning-teaching process the music lesson. In the analysis of the obtained data from students used firstly classified into various themes (codes) the data obtained later descriptive content analysis technique during the analysis phase. Then findings was presented frequency in the form of percent tables within the themes (codes) identified in the analysis of datas; the answers of the students is given as a table with the expressions they write in accordance with the theme.

In the results of working was identified generally enjoy music lessons of students but they difficulty feel in terms of some information, gains and events found in the lesson. Among these has been identified not being used adequately intelligent board, does not apply in the evaluation dimension of unit tests and difficulty in block flute training of students. Depending on the results obtained has been made in some suggestions at end of research.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

People have discovered that you need to learn in the way of defining meaning inner feelings as far as extrinsic objects around the while trying to identify themselves in history and so on has launched education process. Education constituted literature and its theoretical structure that is, the facts that come out of the results of experiments empirical facts on the other hand while on the one hand revealing the human potential. This information is also in the had basic information be a guide to humanity in the future.

If so cultural features win-win process as a traditional education understanding this understanding in this sense is a culture transfer process and it is limited educator, knowledge transferor, disciplinary and cognitive field(Yılmaz, 2014: 2). But philosophy of education and current understanding of education gave an active role to the foreground

individuals by rejecting it and education process reorganized programs on behalf of the student.

Music lesson is in the program as a compulsory course primary, middle and high school grades at educational institutions. Music lesson has the precaution being taught as a compulsory course in primary school years start in the pre-school period. Primary school age child happens intensive relationship, communication and interaction with society with the reason in a natural and social environment. Music comes first in this interaction and communication. The child in a network knitted from voices uses actively the music creating, developing and modifying those who served(Uçan, Yıldız and Bayraktar, 1999: 2). To be able to use music is required good guidance by the teacher in these areas. This depends on methods and techniques preferred in teaching programs.

Human as a biological, social and cultural entity was found within a social group throughout life to achieve common to meet your needs goals. For this reason interacted with nature by communicating with other people. Until today first person entered has emerged many values, the product as a result of this interaction and communication, art and science from among them entered to the world of mankind(Görgen, 2012: 3). There are many areas of science and art. If we have a look the titles included in the art comes music, painting, literature at the beginning of these.

Music to be believed a great deal of power among the art branches can be expressed as "Thinking with voice, hearing and developing life with sounds ". It said in this context takes place where human protection among the most striking purposes as if it were many goals of music. First people was loaded such meanings because they found the voice of evil spirits under the storm supernatural powers, thunderstorm(Selanik, 1996: 2). Today music has become an intrinsic, spiritual food feel the need everywhere of peoples though today long and exhausting journey. Due to have scientification as an area and discipline within the education process individuals and it included educational process.

In teaching music used main teaching methods and techniques. These is digits, should spell, should alphabet, must be colored, graphics should be, should ladder, Kodaly, different note formatting, Dalcroze, orff, through animation music teaching methods(Yıldız, 2002: 54). Today new teaching methods developed depending on the work interdisciplinary. These are Montessori and Orff-Schulwerk.

Purpose of Research

This work is made to be evaluated by students process for effective implementation institutionally of learning-teaching process dimension existing primary music teaching program

Method

Research Design

In this study used method easy accessibility sampling one of the qualitative research methods. Research is planned as a case study in general terms. Status is similar to case studies in quantitative research.

Status may be an individual, event, case, or institution(Kıncal, 2013: 109).

Study Group (Sampling)

This research was studied for research in-depth on a single set of because it was designed as a case study. This working group is formed 93 learners ongoing to the 8th 23 August Middle School in Kastamonu in 2017-2018 school year.

Findings

According to research results seen Suzuki method with a rate of 29.04% the way they like the most in music lessons of students. Then with a rate of 19.35% has been identified liked Kodaly method. Students has been identified that The method of Dalcroze followed by 6.45% Montessori method, With 4.30% the method of least liking in music class.

According to the results when % 76,35 of students said it was effective in the learning process actively involved to music lesson, % 23.65 of participants has been identified which do not support active involvement in music lessons. At music lessons has been identified that preferred secondly displays video % 23.65 with a rate and instruments (instruments) with a maximum % 56.99 among the materials want to use of they for a tasteful passing of the lesson.

According to students at the beginning of easy-to-know topics comes The National Anthem depending on the learning teaching process in music lesson. At the beginning of the difficulties has been identified block flute play events with % 59.13.

Results and Discussion

According to the results of this research has been identified followed by the Kodaly method and Suzuki method the way they like the most of students in music lessons.

Students says depending on the results of the research that do not use working leaves about the use of unit tests. Students says will increase your activity examples are also included in the events our traditional music in music lessons and they stated consequently will increase of Teacher's energy and potential. There has correlation in the positive direction between the teacher's performance with participation in the course.

Keywords: Music, Teaching, Learning, Process, Student Opinions.

GİRİŞ

Eğitim, ilk insanla varlığını bize bildiren, yaşadığımız her alan ve dönemde ehemmiyetini koruyan, değişik zaman dilimlerinde sosyal yapıların sahip olduğu özellikler ile şekillenen bir terimdir. Tarihte İslam bilginlerinin eğitim ile ilgili tanımlarına bakıldığında yüce ahlakın sahip olduğu değerleri bilme ve onları kazanma, İslam felsefesinin lehinde veya aleyhindekileri öğrenme, korku, kıskançlık, cimrilik gibi insani değerlere ters düşen davranışlardan arındırma süreci, yani insanı insani donanıma kavuşturma süreci olarak ifade etmişlerdir(Töremen, 2010: 13).

İnsanlar tarihte kendilerini tanımaya çalışırken, etrafını ve dışsal nesneler kadar içsel duyguları da tanımlama, anlamlandırma yolunda, öğrenmeye ihtiyacı olduğunu keşfetmiş ve böylece eğitim sürecini başlatmıştır. Eğitim bir yandan insanın potansiyelini ortaya çıkarırken, bir yandan da ampirik olguların yani denemeler neticesinde ortaya çıkan bilgilerin, doğruların da literatürünü ve kuramsal yapısını oluşturmaktaydı. Bu bilgiler silsilesi de gelecekte insanlığa rehber olabilecek temel bilgilerdi.

İnsanlar yaşadığı coğrafyada, bir arada hayatlarını sürdürdükleri için uyum içerisinde olma, ortak davranışları geliştirme, birbirinin haklarına müdahale etmeme gibi birçok önemli toplumsal ve sosyal kazanımları davranışa dönüştürmek durumunda kalmışlardır. Bu durum toplumsallaşma eylemini doğurmuş ve dolayısı ile buna bağlı olarak eğitim, insanın toplumsal şekillendiricisi rolünü üstlenmiştir.

Toplumsallaşma kısaca bakılacak olursa, bireyin içerisinde yaşadığı toplumsal yapıya uyum sağlaması, o toplumun belli başlı kurallarını, değerlerini, tutumlarını, örf ve adetlerini kısaca tüm kültürel unsurlarını ve özelliklerini öğrenerek onları benimseyip davranışa dönüştürme sürecidir. Bu davranışların kazanılma sürecinde eğitimin önemli bir rolünün olması yanı sıra eğitim aracılığı ile birey o toplumun diğer üyeleri ile ne şekilde ilişkiler kuracağını, nasıl davranacağını, toplumun ondan neler beklediğini öğrenme neticesinde artık o toplumun bir bireyi haline gelir(Eskicumalı, 2004: 5).

Eğitim, bireyi istendik davranışlar ile donatırken temel hedefi o kişinin topluma uyum sağlayacak nitelikleri kazanmasıdır. Daha sonra kişinin kendi yeteneklerini keşfetmesi, şekillendirmesi gibi kazanımlara yönlenerek hem bireysel yeteneklerini ortaya çıkarır hem de toplumun o yöndeki ihtiyaçlarını karşılayacak kaynakları da toplumsal sürece dâhil etmiş olur. Toplumun ihtiyaçları arasında kültürel unsurları gelecek kuşaklara aktarmak da vardır.

Kültürel özelliklerin kazanılma süreci geleneksel eğitim anlayışı olarak ifade edilirse, bu anlamda bu anlayış bir kültür aktarımı sürecidir ve eğitici, bilgi aktarıcı, disipline edici ve bilişsel alan ile kısıtlıdır(Yılmaz, 2014: 2). Fakat günümüzdeki eğitim anlayışı ve eğitim felsefesi bunu reddederek bireyi ön plana çıkarıp, aktif bir rol vermiş ve eğitim sürecini öğrencinin yönlendirebilmesi adına programları yeniden düzenlemiştir.

Eğitim süreci içerisinde bireylere kazandırılacak davranışların bir plan dâhilinde sunulabilmesi için her disipline ait olan öğretim programları yapılır. Bu programlar ülke politikaları ve eğitim anlayışları çerçevesinde belirli felsefi temellere uygun şekilde hazırlanır. Eğitim felsefelerinin süreci yönlendirebilme adına birçok faydası vardır. Örnek olarak öğretmenlerin eğitim ile felsefe arasındaki bağı kurma, eğitimin genel amacını belirleyebilme, program ve yöntemlerin belirlenebilmesi verilebilir(Yayla, 2014: 21).

Eğitim sürecinde programlar hazırlanırken hedef, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme olmak üzere dört başlık altında hazırlanmaktadır. Bu başlıkların her biri sürecin önemli ayaklarını oluşturmaktadır. Bireye kazandırılacak olan davranışların neden istendiğini, nelerin kazandırılacağını, nasıl gerçekleştirileceğini ve ne derece kazanıldığını belirleyebilmenin planı halinde oluşturulur.

Eğitim programlarının eğitim durumları programın süreç boyutunu oluşturmaktadır. Kazandırılmak istenen davranışların öğrenme yaşantıları başlığı altındaki etkinliklerin düzenlenmesi bu bölümde gerçekleştirilir. Bu yaşantıların düzenlenmesi aşamasında belirli ölçütler dâhilinde olması ve öğrenmelerin nasıl olacağı ile ilgili yönlendirmelerin olması gerekir. Öğrenci açısından öğrenme yaşantısı niteliği taşıyan bu etkinlikler, öğretmen açısından da öğretme yaşantıları olarak düşünülebilir(Demirel, 2010: 151). Eğitim durumları başlığı altındaki öğrenme-öğretme sürecinde,

öğrencilere kazandırılması planlanan bilişsel, duyuşsal ve devinimsel kazanımlar vardır(Karacaoğlu, 2014: 2).

İnsan, eğitim süreci içerisinde hem öğrenci hem de sosyal bir birey olarak görev alır. Biyolojik, sosyal ve kültürel bir varlık olarak görülen insan hayatı boyunca ihtiyaçlarını karşılamak, ortak amaçlara ulaşmak için her daim sosyal bir grup içerisinde bulunmuştur. Bu nedenle de diğer insanlarla iletişim kurarak doğa ile etkileşime girmiştir. İlk insandan günümüze kadar bu etkileşim ve iletişimin bir sonucu olarak birçok değer, ürün ortaya çıkmış, bunlar içerisinden sanat ve bilim, insanlığın dünyasına girmiştir(Görgen, 2012: 3). Bilim ve sanatın birçok alanı vardır. Sanatın içerdiği başlıklara bakacak olursak, bunların başında müzik, resim, edebiyat gelmektedir.

Sanat dalları arasında büyük bir etkileme gücü olduğuna inanılan müzik, "seslerle düşünme, seslerle yaşamı duyumsama ve geliştirme" olarak ifade edilebilir. Müziğin bu çerçevede birçok amacı olduğu gibi en çarpıcı amaçları arasında insanı korumanın yer aldığı söylenebilir. İlk insanlar gök gürültüsündeki doğaüstü güçleri, fırtınanın uğultusundaki kötü ruhların sesini bulduklarından böyle anlamlar yüklenmişti(Selanik, 1996:2). Günümüze kadar uzun ve yorucu bir yolculuk geçirse de bugün müzik, insanların her yerde ihtiyacını hissettiği içsel, ruhsal bir gıdaya dönüşmüştür. Dolayısı ile bireylerin eğitim süreci içerisinde bir alan ve disiplin olarak bilimselleşmiş, eğitim sürecine dâhil edilmiştir.

Müzik dersi eğitim kurumlarında ilk, orta ve lise derecelerinde zorunlu ders olarak programda yer almaktadır. Müzik dersinin okul öncesi döneminde başlayıp ilköğretim yıllarında zorunlu bir ders olarak okutulmasının tabiki büyük bir önemi vardır. İlkokul çağı çocuğu doğal ve sosyal bir çevrede bulunması nedeni ile toplum ile yoğun bir ilişki, iletişim ve etkileşimde bulunur. Bu etkileşimde ve iletişimde müzik başta gelir. Seslerden örülü bir ağ içerisindeki çocuk sunulanları oluşturma, geliştirme ve değiştirmede müziği aktif bir şekilde kullanır(Uçan; Yıldız ve Bayraktar, 1999: 2). Müziği bu alanlarda kullanabilmesi için de öğretmen tarafından iyi bir rehberlik edilmesi gerekmektedir. Bu da öğretim programlarında tercih edilecek olan yöntem ve tekniklere bağlıdır.

Müzik öğretiminde belli başlı öğretim yöntemleri ve teknikleri kullanılır. Bunlar rakamlamalı, harflemeli, alfabelemeli, renklemeli, grafiklemeli, merdivenlemeli, kodaly, farklı nota biçimlemeli, dalcroze, orff, canlandırma yoluyla müzik öğretim yöntemleridir(Yıldız, 2002: 54). Günümüzde disiplinler arası çalışmalara bağlı olarak yeni öğretim yöntemleri de geliştirilmiştir. Bunlar da Montessori ve Orff-Schulwerk yöntemleridir.

Çocuklar çevrelerinde olup biteni ses ile algıladıkları için kendi isteklerini ve tepkilerini de bir dönem, ses ile vermeye çalışırlar. Bu öğrenmeler zamanla gelişim gösterir ve belirli davranışlara dönüşür. Müziksel gelişim sürecinde büyüme olgunlaşma gibi ebeveynlerden gelen kalıtımsal özellikler ve çevrenin de etkisi vardır(Yıldız, 2002: 1).

Öğretim programları hazırlanırken tabiki kalıtımsal özellikler, bireysel farklılıklar, eğitime etkisi olan çevresel unsurlar gibi birçok değişken göz önünde bulundurulur. Bu değişkenlerin yanı sıra daha birçok unsurla birlikte müzik dersi öğretim programları hedef, içerik, öğrenme-öğretme yaşantıları ve değerlendirme boyutları ile amaçlara uygun olarak hazırlanır. Programın her boyutu elbette hedeflenen kazanımlara ulaşma adına önem arz eder. Bunların içinde öğrenme öğretme süreci de diğerleri kadar kıymet taşır. Müzik dersi öğretim programının bu aşamasında öğrencilere kazandırılacak olan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlardaki davranışların nasıl, ne şekilde öğretileceği ve öğrencilerin bunlarla ilgili tüm öğrenmelerini gerçekleştirme aşamasındaki durumları planlanır. Öğrenci bu süreçte aktif bir rol aldığı için programın öğrenciler tarafından da değerlendirilmesi, bu değerlendirmelere bağlı olarak bazı düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, mevcut ilköğretim müzik öğretim programının öğrenme-öğretme süreci boyutunun, kurumsal olarak etkin bir şekilde uygulanabilmesi için sürecin özneleri olan öğrenciler tarafından değerlendirilebilmesi adına yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan, kolay ulaşılabilirlik örneklemesi (convenient sampling) yöntemi kullanılmıştır. Araştırma genel hatları ile bir durum çalışması olarak planlanmıştır. Durum, nicel araştırmalardaki örnek olay araştırmalarına benzemektedir. Durum bir birey, olay, olgu veya bir kurum olabilmektedir. Durum çalışmalarında amaçlanan şey belirli bir durumu derinlemesine inceleyerek kapsamlı sonuçlara ulaşabilmektir. Durum çalışmalarının en belirgin özelliği her karşılaşılan durumun diğer durumlardan farklı olması nedeni ile genellenebilirliğin olmamasıdır. Ancak bir durum çalışmasındaki veri, başka bir çalışma için kullanılabilir(Köse, 2013: 109).

Çalışma grubu

Yapılan bu araştırma, bir durum çalışması olarak tasarlandığı için belirlenen tek bir grup üzerinde derinlemesine araştırma yapılmaya çalışılmıştır. Bu çalışma grubu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Kastamonu ili merkezde bulunan 23 Ağustos Ortaokulu 8.sınıfa devam eden 93 öğrenciden oluşmaktadır.

Verilerin toplanması

Araştırmanın verileri toplanırken öncelikle ilgili kurumlardan gerekli izinler alınmıştır. Sonrasında müzik dersini, öğrenme-öğretme süreci açısından değerlendirebilmek adına 8. sınıf öğrencilerine yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak öğrenme öğretme süreci ile ilgili öğrenci görüşleri toplanmıştır. Görüşme formunda öğrencilerin düşüncelerini geniş bir şekilde ifade edebilmesi adına açıklamalar yapılmış, fikirlerinin açıkça ifade etmeleri istenmiştir. Ayrıca aynı soruların tekrar tekrar sorulmamasına ve öğrencilerin anlayabilecekleri şekilde olmasına özen gösterilmiştir.

Müzik öğretiminde birçok yöntem vardır. Çalışmada Orff, Suzuki, Kodaly, Dalcroze, Montessori ve Orff-Schulwerk yöntemleri dikkate alınmıştır. Görüşme formunda öğrencilerin kullanılan yöntemlerle ilgili düşünceleri alınırken müzik öğretimi literatüründeki orff, kodaly gibi özel öğretim yöntemlerinin isimleri verilmemiş; içeriği ile ilgili deyimler kullanılmış ve bunlar numaralandırılarak veriler aşağıdaki tabloya uygun şekilde toplanmıştır. Öğrenciler için sadece rakamlar ve kısa ifadeler kullanılmıştır. Verilen rakam veya kısa ifadeler bulgular olarak kaydedilmiştir.(O1: Orff 1 anlamındadır)

Tablo 1: Müzik Dersinde Beğenilen Anlatım Yöntemlerini Belirlemek İçin Kullanılan İfadeleri Gösterir Tablo

Sıra No	Yöntem-Teknik	Kullanılan Kısa İfadeler
1	Suzuki	Çalgı çalarak öğrenme
2	Orff	Ritm çalgıları kullanarak öğrenme O1: Ritimleme: Ritmik heceler kullanma O2: Ezgileme: Seslerle hece yazma O3: Dizimleme: Sesleri sıralı kullanarak genişletme.
3	Kodaly	Şarkı söyleyip dans ederek öğrenme
4	Dalcroze	Müzikle dans ederek öğrenme
5	Montessori	Bireysel olarak müzik çalışmalarının yapılması
6	Orff-Schulwerk	Dans, tiyatro ve müziği beraber kullanılması

Verilerin analizi

Araştırmada veri toplama ve verilerin analizinde, öncelikle elde edilen veriler çeşitli temalar(kodlar) halinde sınıflandırılmış, daha sonra analiz aşamasında betimsel içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Büyüköztürk(2010), betimsel içerik analizini tanımlarken, "bir metnin, belirlenen kodlamalarla, küçük içerik kategoriler ile çözümlenmesi" ifadesini kullanmıştır.

Çalışmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formunun geçerlik ve güvenirliğini şu mesnetler sağlamaktadır.

- Araştırmada toplanan verilerin ayrıntılı bir şekilde yazılmış olması ve araştırma sonuçlarına nasıl ulaşılacağının açık, net ve anlaşılır bir biçimde sunulması geçerlik aşamasını;
- Çalışmada elde edilen verilerin analizinin yapılması ve bulgularının sunumuna kadar, her aşamada eğitim bilimleri alanından uzmanların görüşlerinin alınması iç geçerlik aşamasını;
- Öğrencilerle ilgili müzik dersindeki öğrenme öğretmen süreci ile ilgili hazırlanan görüşme formunun tüm öğrenciler açısından aynı şartlarda değerlendirilmesi kullanılabilirliğini ifade etmektedir. Bu durum da görüşme formunun aktarılabilir olma özelliğini, yani dış geçerlik aşamasını;
- Görüşme formunun, araştırmanın amacına uygun olmasına dikkat edilmesi, uzman görüşleri dâhilinde forma son şeklinin verilmesi, aynı zamanda deneme uygulaması yapılarak forum değerlendirilmesi iç güvenirliğini;
- Çalışmada görüşme formlarına ait bilgilerin muhafaza edilmesi de dış güvenirliğini sağlayan unsurlardır.

BULGULAR

Bu bölümde görüşmelerden elde edilen bulgular, verilerin analizi aşamasındaki belirlenen temalar(kodlar) dâhilinde, ilk önce frekans yüzde tabloları şeklinde sunulmuştur. (Bu kısımda frekans yüzde ifadelerine uygun olan başlıklar alınmış, geniş yorum içeren başlıklar da tablo haricinde yorumlanmaya çalışılmıştır) Daha sonra öğrencilerin cevapları, temalara uygun olarak yazdıkları ifadeler ile birlikte tablo şeklinde verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin Belirlenen Temalara Uygun Görüşlerini Gösterir Frekans Yüzde Tablosu

Belirlenen Temalar		**f**	**%**
Müzik Dersinde Beğenilen Yöntem	Suzuki	27	29,04
	Orff	12	12,90
	Kodaly	18	19,35
	Dalcroze	6	6,45
	Montessori	4	4,30
	Orff-Schulwerk	13	13,98
	Hepsi	13	13,98
	TOPLAM	**93**	**100**
Derse Aktif Katılım	Aktif Olmalı	71	76,35
	Aktif Olmamalı	22	23,65
Derste Keyifli Olan Materyaller	Çalgılar	53	56,99
	Resimler	7	7,53
	Videolar	22	23,65
	Hepsi	11	11,83
	TOPLAM	**93**	**100**
Öğrenilmesi Kolay Olan Konular	Notalar	26	27,96
	İstiklal Marşı	36	38,71
	Blok Flüt	18	19,35
	Hepsi	8	8,60
	Hiçbiri	5	5,38
	TOPLAM	**93**	**100**
Öğrenilmesi Zor Olan Konular	Notalar	14	15,07
	İstiklal Marşı	5	5,38
	Blok Flüt çalma	55	59,13
	Hepsi	3	3,22
	Hiçbiri	16	17,20
	TOPLAM	**93**	**100**
Ünite Testleri Kullanımı	Kullanılıyor	5	5,38
	Kullanılmıyor	88	94,62
	TOPLAM	**93**	**100**
Kendinizde Gelişen Alan ve Beceriler	Yaratıcılık	13	13,98

	Özgüven	19	20,43
	Yorum Yapabilme	6	6,45
	Fikrini Söyleyebilme	5	5,38
	Saygı	7	7,53
	Sorumluluk	9	9,67
	Hepsi	11	11,83
	Hiçbiri	23	24,73
	TOPLAM	**93**	**100**
Müzik Dersi Laboratuvarı		93	100
Akıllı Tahta Kullanımı	Evet	24	25,81
	Hayır	69	74,19
	TOPLAM	**93**	**100**

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin müzik derslerinde en çok beğendikleri yöntemin, % 29,04'lük oran ile Suzuki yöntemi olduğu görülmektedir. Ardından % 19,35'lik oran ile Kodaly yönteminin beğenildiği belirlenmiştir. Öğrencilerin müzik dersinde en az beğendiği yöntemin % 4,30'luk oran ile Montessori yönteminin; ardından da % 6,45'lik oran ile Dalcroze yönteminin olduğu tespit edilmiştir.

Sonuçlara göre öğrencilerin % 76, 35'lik bölümü müzik dersine aktif bir şekilde katılmanın, öğrenme sürecinde etkili olduğunu söylerken katılımcıların % 23,65'lik kısmı müzik derslerinde aktif bir katılımı desteklemediği tespit edilmiştir. Müzik derslerinin zevkli geçmesi adına kullanılmasını istedikleri materyaller arasında en çok % 56,99'lik oran ile çalgılar(enstrümanlar), sonrasında % 23,65'lik oran ile video görüntülerini tercih ettikleri belirlenmiştir.

Tablo 2'de müzik dersi öğrenme öğretme sürecine bağlı olarak öğrencilerin öğrenmekte zorluk yaşamadıkları konuların başında % 38,71'lik oran ile İstiklal marşının geldiği belirlenmiştir. Zorlandıkları konuların başında ise % 59,13'lük oran ile blok flüt çalma etkinliklerinin geldiği tespit edilmiştir. Yine müzik derslerinde değerlendirme boyutunda ünite testlerinin kullanımı ile ilgili olarak öğrencilerin % 94,62'lik kısmı bu çalışma yapraklarının kullanılmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin, müzik dersinde öğrenme öğretme süreci içerisinde kendilerinde geliştiğini düşündükleri alan ve beceriler ile ilgili bulgularda, % 24,73'lük oran ile hiçbir alan ve becerinin gelişmediğini düşünen bir öğrenci kesimi gelmektedir. Sonrasında % 20,43'lük oran ile Özgüven değerinin geliştiğini, ardından da % 13,98'lik oran ile Yaratıcılık becerisinin geldiği belirlenmiştir. En az geliştiğini düşündükleri beceri ise % 5,38'lik oran ile fikrini açık bir şekilde ifade edebilme başlığı olmuştur. Yine Tablo 2'de öğrencilere müzik dersi laboratuvarlarının olup olmadığı sorusuna % 100'ünün hayır cevabını verdiği görülmektedir. Ayrıca müzik öğretimi derslerinde akıllı tahta kullanım oranı ile ilgili olarak, tablo 2'de %74,19'luk oran ile akıllı tahtanın kullanılmadığı belirlenmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin Belirlenen Temalara Uygun Görüşlerini Gösterir Tablo

Belirlenen Temalar	**Öğrencilerin Temalarla İlgili Ortak İfadeleri**
Müzik Dersinde Beğenilen Yöntem	Çalgı çalarak öğrenme hoşuma gidiyor. Çalgı çalmayı öğrenmek istiyorum. Tek tek müzik çalışmaları yapılsın. Ben tek çalışmak istiyorum. Dans, tiyatro ve müzik bir arada olunca daha iyi öğreniyorum. Şarkı söyleyerek öğrenmede bizim yeteneğimizi ortaya çıkıyor, hem de eğleniyoruz. Şarkı söyleyince ders daha eğlenceli oluyor. Çalgı çalmayı seviyorum ama beraber yapınca biri hata yaptı mı herkes yapmış gibi oluyor ve rahatsız oluyorum. Müzik eşliğinde olunca bütün işleri keyifle yaparım. Şarkı söyleyerek öğrenince çabuk kavrıyorum ve akılda kalıyor. Çalgı çalmak güzel ama keşke flüt yerine başka çalgı olsa.
Derse Aktif Katılım	Bence aktif katılma çok iyi, hep beraber birlikteyiz. Öğrencilerin dersteki bütün aktivitelere katılması gerekir. Aktif katılmayı seviyorum. Dinlemek daha bence güzeldir. Müzik dersinde aktif olup katılmamız gerekir. Sadece dinlersek bir şeyleri anlayamayız. Eğlenceli ve geleneksel şarkılar söylemeliyiz. Böylece daha fazla aktif olabiliriz. Ben aktif katılmayı tercih ederim. Çünkü çalgı çalmayı öğrenmek istiyorum. Uygulayarak daha iyi öğreneceğimiz için aktif katılmalıyız. Sesim iyi değil ben dinlerim. Müzik eşliğinde dans etmeliyiz. Müzik dersine katılınca kendimi rahat hissediyorum. Aktif katılmazsam uyuyorum. Aktif katılınca öğretmenin de enerjisi yükseliyor. Fazla ilgi çekici değil ilgi çekici olmalı. Aktif olunca fikirlerimizi de sunuyoruz. Bazen çalgı çalamadığımızda dersten kaçınıyoruz.
Keyif Veren Etkinlikler	Videolar ile daha iyi öğreniyorum. Çalgıların müzik dersine daha iyi amaç olduğunu düşünüyorum. Çalgılarla daha eğlenceli olur ama ne yazık ki kullanmıyoruz. Çalgıların sesi insan sesinden daha hoş geliyor. Çalgı çalarken hem biz eğleniriz hem de öğretmen. Hepsi de keyif veriyor.
Öğrenilmesi Kolay Olan Konular	Hepsi çok kolaydı. Kitaptaki metinleri kolay bir şekilde öğrendim. İstiklal marşı konusunu öğrendim. Flüt çalmayı ve notaların hangi boşlukta çizgide olduğunu öğrendim.
Öğrenilmesi Zor Olan Konular	En son parçada flüt çalmakta zorlandım. Notaları okuyabiliyorum ama yazamıyorum. Notalarda halen zorlanıyorum. Flüt çalamıyorum çünkü pek yetenekli değilim. Hiçbirinde zorlanmadım. Çünkü müzik dersini çok seviyorum. Zorlandığım konu yok.
Öğrencilerin Bazı Önerileri	Derslerde farklı çalgılar kullanabiliriz. Filmlerin müzik kısımları izletilebilir. Bir müzik sınıfımız ve içinde müzik aletleri olmasını isterim. Eğlenceli müzikli oyunlar oynanmalı. Dans edelim. Dersler akıllı tahtada yapılmalı. Müzik dinlemeliyiz. Dans, tiyatro ve müzik gibi aktiviteler yapılmalı. Nota yazmadan ders işlenebilir. Şarkı söyleyip karaoke yapabiliriz.

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin müzik öğretimi, öğrenme öğretme sürecinde, istenen cevapların dışında konu ile ilgili yaptıkları yorumlarda, süreç içerisine dâhil edilebilecek farklı önerilerde bulunmuşlardır. Tabloda görüldüğü üzere kullanılan yöntemlerde şarkı söylemenin ve enstürman çalmanın eğlenceli olmasının yanı sıra, öğrenmelerini hızlandırdığını belirten öğrenciler

vardır. Derste yapılan etkinliklere aktif katılımın önemli olduğunu belirtmelerine ilaveten öğrenciler geleneksel müziğimizden örneklerin de etkinliklerde yer almasının aktifliği arttıracağını ve yine bu koşullarda öğretmenin de enerjisinin, potansiyelinin artacağını ifade etmişlerdir.

Yine Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerden bazıları derslerde çalgı kullanımının önemini belirtirken çalgı sesinin insan sesinden daha güzel olduğunu söylemiş, ondan çok etkilendiklerini vurgulamışlardır. Bazı öğrenciler de müzik dersinde karaoke çalışmalarının yapılabileceği, filmlerin müzikli kısımlarının izlenebileceği farklı enstrümanların kullanılabileceği gibi birkaç farklı öneride bulunmuşlardır.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Eğitim sürecinde öğrenme ve öğretme faaliyetleri gerçekleştirilirken sürece dâhil olan bütün unsurların dikkatlice hazırlanması ve kendi aralarındaki organizasyonlarının maksimum düzeyde olumlu performans gösterebilmesi sağlanmalıdır. Öğrenme öğretme sürecinin içerisinde bulunduğu eğitim programları, bir bütün halinde bireylere hizmet ettiği için organizasyonları da önem arz eder. Müzik öğretim programının öğrenme öğretme sürecine ilişkin çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Fakat Kocabaş ve Selçioğlu'nun 2003 yılında yapmış oldukları çalışmalarında öğrencilerin müzik dersi hedeflerinin belirlenmesi, müzik alanı (içerik) bilgisi, öğrenme ve öğretme sürecine ilişkin dersin alternatif öğretme ve öğrenme yöntem ve tekniklerin kavranarak uygulanması gibi konularda müzik dersinin tam olarak gerçekleşmediği görüşündedirler. Elbette çalışmanın geçmiş yıllara ait olması nedeni ile geçerliliği hususunda hassasiyet olabilir. Diğer disiplinlerde konu ile ilgili çalışmalar arasında Özden(2005) eğitim programlarının öğrencilere çok yönlü, soyut, eleştirel, yaratıcı, bağımsız düşünme, problem çözme, etkili iletişim becerileri kazanma, bilgi üretme, öğrenmeyi öğrenme, kendilerini değerli hissetme, kapasitelerine güvenme ve farklılıklara değer verme gibi konularda rehberlik etmesi gerektiğini vurgulamıştır. Aykaç(2011) ise derslerin özelliklerine uygun yöntemlerin seçilmesinin ve ders içeriğine uygun bir öğrenme ortamının oluşturulmasının çok önemli olduğunu belirtmiştir.

Yapılan bu araştırmanın sonuçlarına göre öğrencilerin müzik derslerinde en çok beğendikleri yöntemin Suzuki yöntemi olduğu ardından da Kodaly yönteminin beğenildiği belirlenmiştir. Öğrencilerin müzik dersinde en az beğendiği yöntemin Montessori yönteminin olduğu tespit edilmiştir. Bu yöntemin yeni ve daha çok bireysel çalışmalara yönelik olması nedeni ile tercih edilmediği düşünülmektedir. Ayrıca henüz daha özel okullarda kullanılmaya başlamış, milli eğitime bağlı kurumlarda şimdilik yer almamaktadır. Verilere göre öğrenciler, müzik dersine aktif bir şekilde katılmanın, öğrenme sürecinde etkili olduğunu belirtmiş, ayrıca derslerinin zevkli geçmesi adına kullanılmasını istedikleri materyaller arasında en çok çalgıları(enstrümanlar) tercih etmişlerdir. Çalgı eğitimi müzik derslerinde birçok alana hitap eder. Kendi içerisindeki teorik bilgileri ve kullanımdaki beyin aktiviteleri sayesinde ilgili davranışların organizasyonu ile bilişsel alanı, kullanırken fiziksel hareketlere bağlı olarak devinişsel alanı ve sesler, sözler ve ezgiler sayesinde de duyuşsal alanı önemli oranda desteklemektedir.

Çalışmanın sonucunda çocukların en çok sevdiği etkinliğin çalgı eğitimi olduğu fakat en çok zorlandıkları ders uygulamasının da yine blok flüt eğitimi olduğunu vurgulamışlardır. Burada ders saatlerinin bu etkinlikleri gerçekleştirmek için yeterli düzeyde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Çalışmada müzik dersi öğrenme öğretme sürecine bağlı olarak öğrencilerin öğrenmekte zorlanmadıkları konuların başında İstiklal marşının geldiği belirlenmiştir. Bunun sebepleri arasında İstiklal marşının birçok alanda tekrar edilmesi, okunması ve dinlenmesi olduğu düşünülmektedir. İstiklal marşı etkinliklerinde kendilerini rahat hisseden öğrenciler müzik dersinde blok flüt çalma etkinliklerinde zorlandıklarını ifade etmişlerdir. Türkiye'de genel anlamda müzik derslerinde çalgı eğitimi konusunda ilerleme kat edildiği söylenemez. Burada öğrencilerin fiziksel gelişimleri,

hazırbulunuşluk düzeyleri, sosyo ekonomik nedenler ve ders sürelerinin bu etkinlikleri gerçekleştirmede yetersiz olması gibi nedenler etkili olabilmektedir.

Araştırma sonuçlarına bağlı olarak öğrenciler ünite testleri niteliğinde dersin konu değerlendirmesini yapabilecek çalışma yapraklarının kullanılmadığını belirtmişlerdir. Özmen ve Yıldırım(2005) derse giriş aşamasında görsel materyallerin kullanımının öğrencinin güdülenmesinde etkili olduğunu, çalışma yaprakları niteliğindeki ünite testlerinin bilimsel süreç becerilerini kazanmalarını sağlayacağını vurgulamıştır.

Öğrenciler müzik derslerinde geleneksel müziğimizden örneklerin de etkinliklerde yer almasının aktifliği arttıracağını ve buna bağlı olarak öğretmenin de enerjisinin, potansiyelinin artacağını belirtmişlerdir. Derse katılım ile öğretmenin performansı arasında pozitif yönde bir korelasyon vardır. Ginott' a göre kendi benliklerini ve akademik yeterliklerini olumlu algılayan öğrencilerden oluşan bir sınıfta, herhangi bir nedenle ders gereksiz biçimde kesilemeyeceği için, zaman savurganlığı olmayacağını ve öğrenci ile kurulması önerilen iletişim ve işbirliğinin öğretmenlerin hem kendilerinin hem de öğrencilerinin duygu ve düşüncelerine olumlu şekilde yansıyacağını vurgulamıştır(Ginott, 1972; Akt. Tekelioğlu, 2012).

Öğrencilerin fikirleri doğrultusunda ulaşılan çalışma sonuçlarına bağlı olarak, müzik dersi öğrenme öğretme sürecinde şu önerilere yer verilmiştir.

1. Müzik dersi öğretim programında yer alan yöntem ve tekniklerin dersin işlenmesi esnasında etkin ve öğrenci seviyesine, konu bütünlüğüne uygun bir şekilde kullanılması olumlu katkılarda bulunacaktır.
2. Müzik derslerinde hem öğrenmeye yardımcı olacak hem de dersi eğlenceli hale getirecek materyallerin kullanılması fayda sağlayacaktır.
3. Blok flüt eğitiminin faydalı ve başarılı geçmesi için bakanlık tarafından müzik ders saatlerinin kesinlikle arttırılması önerilmektedir. Çünkü çalgı eğitimine ait etkinliklerin 1 ders saati içerisinde, diğer teorik bilgilere ilaveten gerçekleşmesi zor bir durumdur. Bu durumda hem öğretmen zorlanmakta hem de ders kazanımlarının tamamına yönelik bir çalışma yapılamamaktadır.
4. Dersin başında veya sonunda görsel içeriklerin de olduğu ünite testleri, çalışma yapraklarının kullanılması, kalıcı öğrenmeye katkı sağlayarak öğrencilerin dersten zevk almasına neden olacaktır.
5. Müzik dersinde öğretilen şarkılar arasına geleneksel müziğimizden örnekler daha fazla konulmalıdır.
6. Müzik derslerinde akıllı tahta kullanımını sürekli hale getirmek gerekir.
7. Müzik derslerinde dersi zevkli hale getirmek ve şarkı dağarcığını genişletmek için karaoke çalışmaları yapılabilir.
8. Müzik dersinin içeriğine uygun ve önemli bestecilerin hayatlarını konu alan filmler izletilerek müziğe olan ilgi arttırılabilir ve yetenekli öğrenciler daha fazla güdülenmiş olabilir.
9. Müzik derslerinde farklı enstrümanlar kullanılarak bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan farklı kazanımlar sağlanabilir.

KAYNAKÇA

Aykaç, N. (2011). Hayat bilgisi dersi öğretim programında kullanılan yöntem ve tekniklerin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi(Sinop ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(1): 113-126.

Büyüköztürk, Ş. Çakmak, E. K. Akgün, Ö. E. Karadeniz, Ş. ve Demirel, Ş. (2010). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.

Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Eskicumalı, A. (2004). Eğitim, Öğretim ve Öğretmenlik Mesleği, Şu kitaptan: Özden, Y. (Edit). Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Ankara: Pegem A. Yayıncılık.

Görgen, İ. (2012). Program Geliştirmede Temel Kavramlar, Şu kitaptan: Şeker, H. (Edit). Eğitimde Program Geliştirme Kavramlar Yaklaşımlar, Ankara: Anı Yayıncılık.

Karacaoğlu, Ö. C. (2014). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Kısayol Yayıncılık.

Kocabaş, A. ve Selçioğlu, E. (2003). İlköğretim 4. ve 5. sınıf müzik dersinin gerçekleşme düzeyine ilişkin öğrenci görüşleri, *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 139-155.

Köse, E. (2013). Bilimsel Araştırma Modelleri, Şu kitaptan: Kıncal, R. (Edit). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Özden, Y. (2005). *Öğrenme ve öğretme*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.

Özmen, H. ve Yıldırım, N. (2005). Çalışma yapraklarının öğrenci başarısına etkisi: asitler ve bazlar örneği. *Türk Fen Eğitim Dergisi*, 2(2): 124-143.

Selanik, C.(1996). *Müzik sanatının tarihsel serüveni*. Ankara: Doruk Yayımcılık.

Tekelioğlu, D. (2012). *Öğrencinin derse katılma ve yoğunlaşma davranışını etkileyen faktörler,* 12.09.2017 tarihinde;http://www.duralitekelioglu.com/ogrencinin-derse-katilmasini-etkileyen-faktorler-kounin- in-yaklasimi/ adresinden alınmıştır.

Töremen, F. (2010). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, Şu kitaptan: Töremen, F. (Edit). Eğitim Bilimine Giriş, İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.

Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde müzik öğretimi*. Ankara: MEB Projeler Birliği Yayınları.

Yayla, A. (2014). Eğitimin Felsefi Temelleri, Şu kitaptan: Memduhoğlu, H. ve Yılmaz, K. (Edit). Eğitim Bilimine Giriş, Ankara: Pegem A. Yayıncılık.

Yıldız, G. (2002). *İlköğretimde müzik öğretimi birinci kademe*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Yılmaz, K. (2014). Eğitimin Temel Kavramları, Şu kitaptan: Memduhoğlu, H. ve Yılmaz, K. (Edit). Eğitim Bilimine Giriş, Ankara: Pegem A. Yayıncılık.